

סילבוס מפורט

שם הקורס	
מניעים.ות שינוי? יזמות חברתית בחברה מגוונת	
מרצה: ד"ר רות תלמי-כהן	
מנחה מקצועית: גב' עיינה סופר	
סמסטר	
ב'	
אבסטרקט	
<p>כיצד נוצר שינוי חברתי? מה ניתן ללמוד מאנשים שהקימו מיזם חברתי? כיצד אני יכולה ליצור שינוי חברתי? מהי המשמעות של עשיית טוב, והאם תמיד יש צורך לשנות או להתערב? הקורס מזמין את הסטודנטיות.ים לחשוב ולפעול בנוגע ליזמות ומעורבות חברתית. במהלך הקורס ישתתפו הסטודנטים ב-25 שעות של עשייה חברתית מעשית, המתמקדת בפתרון אתגר חברתי עכשווי הקשור לצעירים. הם יכירו את המגזרים השונים, יבינו את תפקידה של החברה האזרחית, וילמדו מודלים מרכזיים בתחום היזמות החברתית, כגון המודל הלוגי, חשיבה עיצובית וכשירות תרבותית. בנוסף, הקורס עוסק בשאלות מפתח כמו: מה משאיר צעירים במקום ומה גורם להם להרגיש שייכים? מהו תפקיד המרחב או הארגון עבור צעירים בישראל? מה נדרש כדי שהצעירים ירגישו שייכים? במהלך הקורס, הסטודנטיות.ים ימפו את המרחבים השונים ויפתחו פרויקטים מעשיים בתחום היזמות החברתית, תוך שילוב חשיבה חדשנית המותאמת לעולמות הצעירים. הם ייצרו פתרונות יצירתיים לאתגרים חברתיים, תוך עיסוק בשאלות של שייכות, מיטביות ומעורבות קהילתית. הפרויקטים יאפשרו להם להתנסות באופן ישיר ביצירת שינוי חברתי ובבניית מודלים לשיפור מקומות בהם צעירים חיים ופועלים. בסיום הסמסטר, הסטודנטיות.ים יציגו את הפרויקטים שיצרו, עם דגש על החדשנות וההשפעה החברתית.</p>	
דרישות הקורס	
<p>נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים, בפגישות הקבוצתיות ובפרויקט היישומי. השיעורים כוללים הרצאות וסדנאות. הגשת תרגיל אמצע, הצגת הפרויקט בכיתה בסוף סמסטר והגשת עבודה סופית. הקורס כולל 25 שעות פעולה מחוץ למסגרת השיעורים. לסטודנטים.ות הנמצאים.ות במילואים בזמן מלחמה יותאם הקורס והתרגילים.</p>	
הרכב הציון הסופי	
<p>תרגיל אמצע - עובר או לא (קבוצתי) הצגת הפרויקט - חובה עבודה סופית 100% (העבודה הינה קבוצתית עם חלק אישי וכוללת התייחסות לפרויקט היזמי הלכה למעשה ולעבודה הכתובה). 25 שעות יישומיות קבוצה שלא תגיש את תרגיל האמצע ו/או לא תציג את הפרויקט בכיתה לא תוכל להגיש את העבודה הסופית.</p>	
מבנה הקורס (מבנה טנטיבי שיותאם במהלך הסמסטר)	
נושא השיעור ותכני השיעור (מטלות, רשימת קריאה, משימות וכיו"ב)	תאריך / מס' שיעור

סילבוס מפורט

1.	היכרות עם תכני ומבנה הקורס והגדרת מושג היזמות החברתית
2.	צעירים בישראל- היכרות עם הנושא, מיפוי וסיעור מוחות.
3.	מגזרים ושיתופים- מגזרים ראשון, שני, שלישי ורביעי וסוגי יזמויות, היכרות עם ארגונים רלוונטיים
4.	אסטרטגיות לשינוי ויזמות חברתית וחשיבה עיצובית (Design thinking)- הבנה, זיהוי והגדרת הבעיה/האתר (הרצאה + סדנה)
5.	פגישות קבוצתיות לזיהוי והגדרת האתגר הלכה למעשה
6.	אסטרטגיות לשינוי ויזמות חברתית - מודל כשירות תרבותית - הבנת קהל היעד וחשיבות הפתרון המותאם (הרצאה + סדנה)
7.	רעיונות לפתרונות - חדשנות ויזמות אוקיאנוס כחול ((הרצאה + סדנה)
8.	אימפקט חברתי- איך מודדים רלוונטיות והצלחה
9.	הרצאת אורח
10.	פגישות קבוצתיות- מיפוי ובחינת הפתרונות
11.	יזמות חברתית בזמן משבר- VUCA & BANI
12.	פיץ', מצגות ובינה מלאכותית
13.	סיכום הסמסטר הצגת הפרויקטים

קריאת חובה

בוני-נח, ח., נתן, ש &, גלנטי, ס. ב. ר. (2018). **צעירים בישראל: מחקר ועבודת שטח**. המכללה האקדמית בית ברל.

בר, ר. אלמוג-בר, מ. ארנון, ל. ורזנפלד, ל. 2022. **דפוסי נתינה בחברה הישראלית: שנתון ההתנדבות, המעורבות החברתית והאקטיביזם לשנת 2022**

גדרון, ב', בר, מ' וכץ, ח' (2003). "המגזר השלישי": מסגרות מושגיות ותיאוריות. בתוך **המגזר השלישי בישראל: בין מדינת רווחה לחברה אזרחית** (עמ' 18-49). הקיבוץ המאוחד.

גדרון בני, אבו ענבל (2014) **עסקיים חברתיים בישראל. מהדרה להכלה חברתית וכלכלית**. אחווה. עמ' 11-32.

דהאן יוסי, 2015. **תיאוריות של צדק חברתי**. למדא האוניברסיטה הפתוחה (עמודים יפורסמו בהמשך)

ו. עדי (2018). **מגמות עתיד בכשירות תרבותית אתגרים והמלצות לפיתוח**. משרד החינוך. עמ' 6-26.

יונוס מ (2009). **עולם ללא עוני**. היזמות העיסוקית שכובשת את העולם. אחוזת בית. עמ' 44-68.

יערי, מ' (2015). "אני ואתה נשנה את העולם" – אקטיביסטים, ארגונים לשינוי חברתי והממשק ביניהם. שת"ל.

מנוחין, י' (2010). אסטרטגיות בסיסיות לשינוי חברתי. מופיע אצל **אקטיביזם ושינוי חברתי**. ספרי נובמבר. עמ' 64-83

כהנא ט. **כלי לבניית מודל לוגי**, שיתופים לקידום החברה האזרחית,

רודניצקי, א. (2018). הצעירים הערבים בישראל: עמדות פוליטיות וחברתיות (מאמר). בתוך **ביאן: הערבים בישראל**.

Copy the citation to clipboard

שר, ג. וארזי, ט (2016). **החשיבה התוצאתית ברמת הארגון**, מאירס ג'וינט – ברוקדייל והמשרד לרווחה ושירותים חברתיים

שנתון העמותות נתונים מצרפיים נבחרים אודות פעילות עמותות וחברות לתועלת הציבור בשנת 2018 מחקר: המכון למשפט ופילנתרופיה, הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן, אוניברסיטת תל אביב תלמי-כהן, ר' (2019). אנתרופולוגיה יישומית במציאות של הגירה (עלייה) וקליטה. **מגמות**, נד(1).

Berson, Y., Shamir, B., Avolio, B. J., & Popper, M. (2001). The relationship between vision strength, leadership style, and context. **The Leadership Quarterly**, 12(1), 53–73.

Bornstein, D. (2007). **How to change the world: Social entrepreneurs and the power of new ideas**. Oxford University Press.

Brown, T., & Wyatt, J. (2010, Winter). Design thinking for social innovation. *Stanford Social Innovation Review*, 8, 31-35.

Caf world giving index, Ten years of giving trends. October 2019. Charities Aid Foundation

Cousins, B. (2018). Design thinking: Organizational learning in vuca enviroments. *Academy of Strategic Management Journal*, 17(2), 1-18.

Crutchfield, L. R., & Grant, H. M. (2012). *Forces for good: The six practices of high-impact nonprofits*. John Wiley & Sons.

Elkington, J., & Hartigan, P. (2008). **The power of unreasonable people: How social entrepreneurs create markets that change the world.** Harvard Business School Press.

Leslie R. Crutchfield & Heather McLeod-Grant , 2012. Local Forces for Good. Stanford innovationsocial review

Margiono, A., Kariza, A., & Heriyati, P. (2019). Venture legitimacy and storytelling in social enterprises. Small Enterprise Research, 26(1), 55-77.

Naiman, L. (2019). Design thinking as a strategy for innovation. The European Business Review, June, <https://www.europeanbusinessreview.com/designthinking-as-a-strategy-for-innovation>.

Shamir, B., & Eilam, G. (2005). "What's your story?" A life-stories approach to authentic leadership development. The leadership quarterly, 16(3), 395–417.

17 יעדי פיתוח בר קיימא של האו"ם [/ https://www.sdgi.org.il](https://www.sdgi.org.il)
הגדרות ועקרונות של יזמות חברתית:

[Social Entrepreneurship: The Case for Definition \(ssir.org\)](https://www.ssir.org)

[The Strength of Social Enterprise \(ssir.org\)](https://www.ssir.org)

[Two Keys to Sustainable Social Enterprise \(hbr.org\)](https://www.hbr.org)

Design Thinking as a Strategy for Innovation- <https://www.creativityatwork.com/design-thinking-strategy-for-innovation/>

קריאת רשות

[/https://www.un.org/sustainabledevelopment/takeaction](https://www.un.org/sustainabledevelopment/takeaction)

גדרון, ב', ניסן, ל' וזיכלינסקי, א' (2015). **ממגזר שלישי למגזר אזרחי: לשאלת הזהות הקולקטיבית של ארגוני המגזר האזרחי (נייר עמדה).** מכון ון ליר.

גולן-עגנון, ד' (2002). **איפה אני בסיפור הזה?** כתר.

מורג, ע' (2017). **מדידה של תכניות חברתיות.** מכון ירושלים למחקרי מדיניות, מרכז מילקן לחדשנות.

משגב, ח' (2013). "פרוז'קטור על החצר האחורית של ישראל": מחאת האוהלים מנקודת מבט פריפריאלית-עירונית. **תיאוריה וביקורת**, 41, 9–119.

תובל-משיח, ר' וספקטור-מרזל, ג' (2010). מחקר נרטיבי: הגדרות והקשרים. בתוך ר' תובל-משיח וג' ספקטור-מרזל (עורכות), **מחקר נרטיבי: תיאוריה, יצירה ופרשנות** (עמ' 7-42). מאגנס ומכון מופ"ת.

Kaviraj, S., & Sunil, K. (Eds.). (2001). **Civil society: History and possibilities**. Cambridge University Press.

Light, P. C. (2008). **The search for social entrepreneurship**. Brookings Institute Press.

Robinson, D. B., Robinson, I. M., Currie, V., & Hall, N. (2019). The Syrian Canadian sports club: a community-based participatory action research project with/for Syrian youth refugees. **Social Sciences**, 8(6), 163.

Ramos, A. K., Trinidad, N., Correa, A., & Rivera, R. (2016). Partnering for Health with Nebraska's Latina Immigrant Community **Using Design Thinking Process**. **Progress in Community Health Partnerships: Research, Education, and Action**, 10(2), 311-318.

[רשימת אתרים / ארגונים בתחום:](#)

<https://www.xn--4dbk6a.org.il/> אנו

<https://www.guidestar.org.il/home> גיידסטאר

<https://hackaveret.org/> הכורת

מעלה- מאגר תרומות חברות ציבוריות בישראל

<https://www.maala.org.il/%D7%9E%D7%90%D7%92%D7%A8-%D7%AA%D7%A8%D7%95%D7%9E%D7%95%D7%AA-2019>

<http://migzar3.org.il/> מנהיגות אזרחית ארגון הגג של המגזר השלישי

<https://wiki.sheatufim.org.il/> שיתופים - פורום קולקטיבי אימפקט

<https://www.shatil.org.il/> שתי"ל לשינוי חברתי

<https://www.sdgi.org.il> SDG

[רשימת פודקאסטים מומלצת תינתן במהלך הסמסטר בהתאם לתוכן השיעור](#)

סילבוס מפורט

*ייתכנו שינויים בסילבוס לקראת תחילת הסמסטר.

הערות